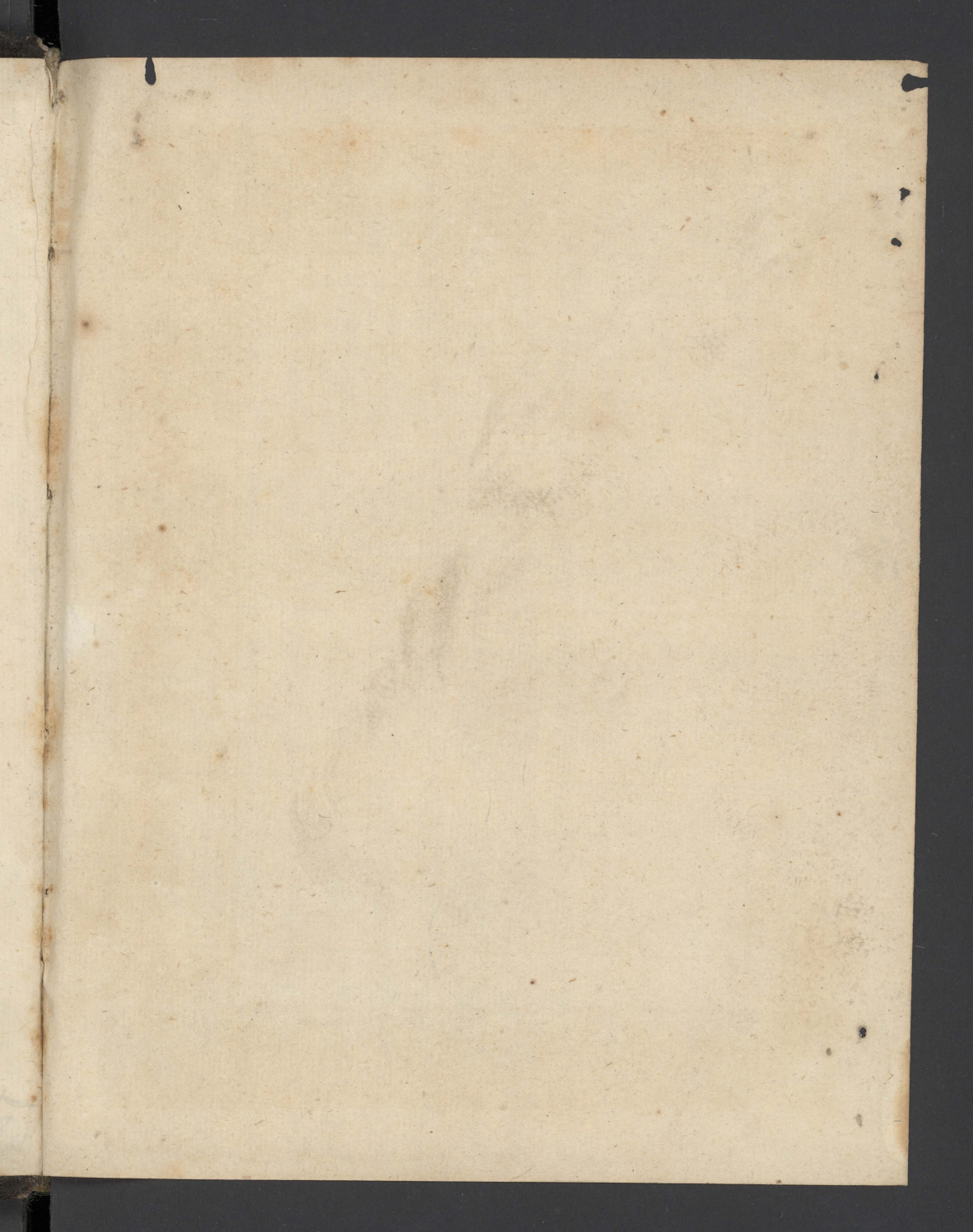
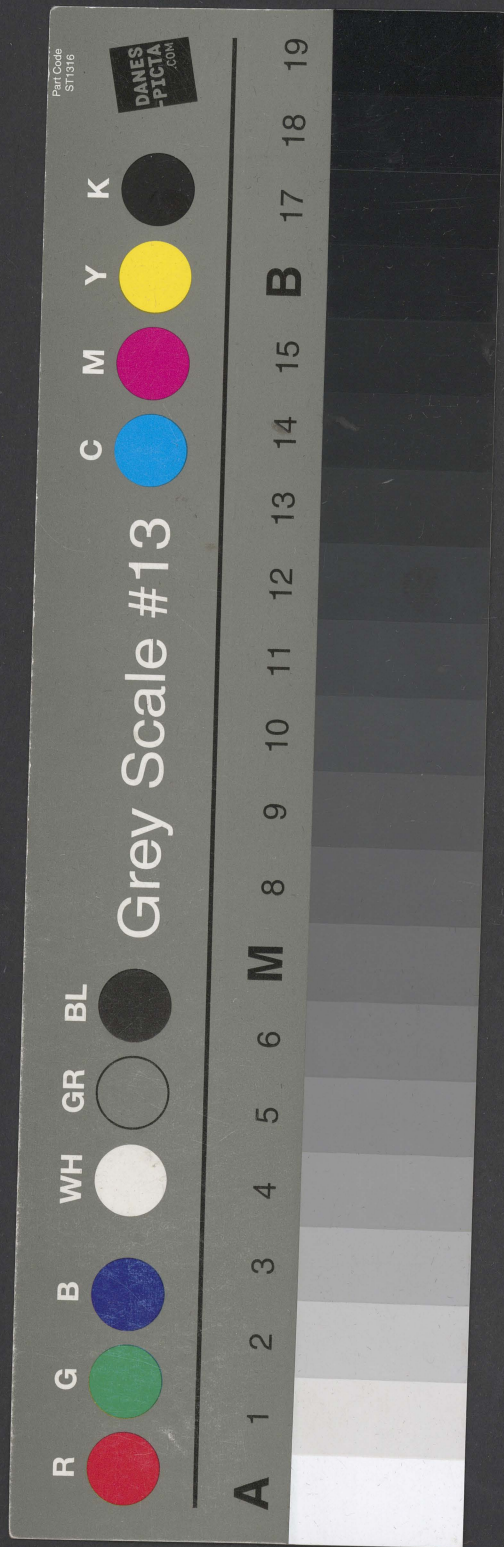
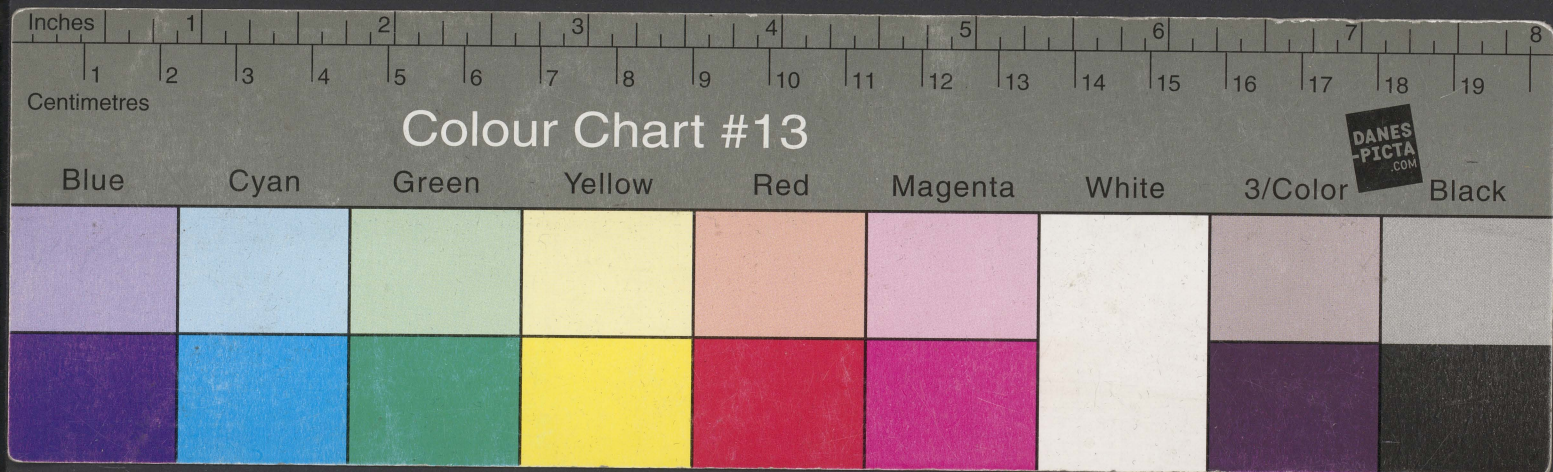

Oratio Regnerod
Augusto. Chr. Starck
Ad. Def.

PANEGYRICVS.

SERENISSIMO ATQVE PO-
tentissimo Principi & Domino, Dn.

CHRISTIANO IV.
DANIAE, NORVEGIAE, GO-
THORVM VANDALORVMQVE REGI DV-
ci Holsatiæ, Stormariæ, & Dithmar-
fiæ, Comiti in Oldenborg & Delmen-
horst, &c.

DICTVS

à

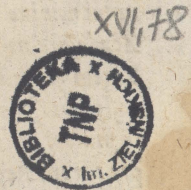
CHRISTOPHORO STVRCIO,
*Iureconsulto, & Historiarum Pro-
fessore publico.*

Pridie Coronationis, qui fuit dies 28.
AVGVSTI anno clb l^o Xcvi.

ROSTOCHII,
Imprimebat Stephanus Myliander.

ANNO M. D. XVI.

Rector Academiæ Rostochiensis
MARCVS HASSÆVS
Hebrææ linguæ Professor.

DEVUS æternus Rex, Regiam Maiestatem in terris, altè suprâ ceteros homines extulit ac euexit, vt Dei Imago, ac Dei vices in terris gerens, salutare Organon Dei sit, per quod vera agnitio & invocatio Dei, & seruatoris nostri Iesu Christi, in genere humano latè spargatur & propageretur, & sapientia, Bonitas, Iustitia Diuina, in honestis legibus, iudicijs, defensione bonorum, pœnis nocentium, & discipline ac pacis conseruatione, luceat & conspicatur, ac vt ecclesia, veram de Christo confessionem publicè sonantes, & communi voce ac pijs laudibus Deum vnanimiter celebrantes, hospitium & sedem tranquillam habeant. Est enim pulcherrimum & summum Regni decus, cum summo Regi, Domino Deo, & redemptori nostro Iesu Christo reuerenter obædit: & cum, iuxta dulcissimam Psalmi sententiam, conueniunt populi, simul & Reges, vt seruiant Domino, & laudem eius annunciant. Qualem in inclyto Daniæ Regno gubernationis statum Serenissimus rex Christianus III. instituit, & ad posteros Dei beneficio incolumem & florentem propagauit. Cum autè huius laudatissimi & sancti Regis nepos, CHRISTIANVS IIII. auo, vt nomine, sic pietate & virtute similis Deo benedicente futurus, Crastina die, solemnibus auspicijs, in vicina vrbe Hafniensi, quæ & commercijs, & veræ de Deo doctrinæ, ac optimorum studiorum societate, Rhodopoli nostræ coniunctissima est, Regno inauguratus CORONETVR, vt nostræ etiam congratulationis & votorum significatio extet: Collega noster nobilis & clarissimus Iuris vtriusq; Doctor CHRISTOPHORVS STURCIVS, solenni Panegyrico, inclyti Regis virtutes & laudes decantabit, & pro felici, tranquilla, ac diuturna Regiæ maiestatis suæ Gubernatione communi nomine vota faciet. ad quæ, vt singuli priuatas preces suas, in publico Academiæ nostræ cætu, coniungant, & amorem ac reuerentiam erga vicinum Regem subiectissimam hoc officio declarent: vniuersos & singulos Academiæ nostræ professores & auditores hortor, vt frequentes crastinæ diei horæ VIII. in maiori auditorio, Orationi, quæ recitabitur, attentè auscultent, & tum pro ceteris Regibus ac Regnû Christianis, tum verò pro nostri etiam Germanici Imperij salute, & defensione aduersus Turcas, Deum toto pectore precantur, vt sub illius protectione, tranquillam & quietam vitam, in omni pietate & honestate agamus.

SERENISSIMO ET PŌTEN-
TISSIMO PRINCIPI AC DOMINO Dn.
CHRISTIANO IV. DANIAE, NORVEGIAE,
Gothorum, Vandalorumq; Regi, Duci Holsatiae, Scormariae,
& Ditmarsiae, Comiti in Oldenborg & Delmen-
hofs, &c. Domino clementissimo S.

VAE SERENISSIMIS AC POTENTIS-
 simus Rex quondam Daniae, FRIDERICVS
 II. *Se. R. Mtu. T.* Pater celeberrimus Diuæ
 memoriae, mihi eius tum ministro humilli-
 mo praestiterit, quæ munera amplissima
 contulerit, dum memoria sæpius repeto, facere non
 possum, nec debeo, quin gratum meum animum, quoti-
 es licet, quæue possum ratione, ostendam & contester.

Defuncti quidem optimi Regis laudes per orauis suo
 tempore, sed cum animus sincerus fidentiissimè perdura-
 re soleat, vt oblata eum bene merendi occasio probet &
 arguat, atque alia quàm è studijs petita ratio pro tempo-
 re obseruantiae meae testandæ non constet, HONORI
Se. T. Ræ. Mtu. pro die Coronationis publicè habita ora-
 tione quali quali tribuendum tantum censebam, quan-
 tum alij VIRTVTI T: R: *Mtu:* tribuunt omnes.

Viuis rerum coloribus demonstrare volui, quæ te
 CHRISTIANVM Regem commendent & deceant
 maximè, quod maiestatem Regni in IUSTICIA: Digni-
 tatem Reip: in VIRTUTE, utilitatem subditorum in com-
 muni hominum SALUTE consistere censes rectè, diriges
 probè, promoues sedulò.

Has porrò voces non solum pulpita Academiae Ro-
 stochiensis

Rostochiensis alinæ in summa doctissimorum virorum corona & ornatissimorum adolescentum frequentia personare volui, sed & per vniuersas orbis partes commearè, & omnibus, si ita licet, vt debui quidem non potui, volui tamen, vt potui, manifestas fieri.

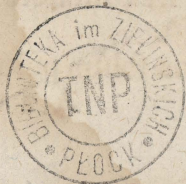
Magnum sponendi *Tæ: Ræ: Mti:* tenui mea oratione, permansuræ gloriæ decus: expromissore tamen *T: Ræ: Mti:* virtute, indole & auctoritate: magnam inieci spem ex ipsis factis, non verbis comptis; quam ætas honestarum actionum laudibus subcrescens, quam dignitas coelesti virtute concessa, quam deniq; augusta maiestas vestra regia sine dubio consignabit. Et Rex CHRISTIANE Serenissime præsentis semper esto animo, qui mala à regnis: *Sræ: R. Mti:* auertet, præsto est ad sui verbi rectum cultum quasi al ligatus **D E V S**. Cætera item quæ præsent beatitudinem, quæ pacem, quæ tranquillitatem Deus opt: max: dedit, amicos fide & constantia integros: Consiliarios prudentia & solertia magnos: subditos studio officioq; promptissimos: peregrinos vicinos animis beneuolentiâq; addictissimos. His ergò munimentis imperij vt Rex Christiane vtaris fruaris felicissimè & diutissimè, comprecati sunt omnes, quos alit habetq; schola Rostochiensis, comprecatæ sunt omnes Musæ gratiæq;, quarum si justam colèdarum rationem iniueris curamq; diligentem, vt *T: Ræ: Mti:* laudabiliter coepit, habueris, & laus dignitatis in memoria hominum perpetua, & posteritatis commendatio sacrosancta futura est.

Viue valeq; Rex CHRISTIANE Serenissime ad Nestoreos annos feliciter & suauiter: Datis Rostochio prid: Calend: Septemb: anno 1596.

Sacræ Reg: Maiest: T:
humillimus

Seruitor

Christophorus Sturcius.

 VI ex hoc loco, quem augustissimum
cenimus omnes, *A*uditores, dicunt:
magnis de rebus disserere, & non nisi
perpolita omnia proponere solere sci-
mus, ut vestra beneuolentia gratiam
mereantur; Sed & tenuioribus ingenijs equas au-
res præbere, vestra est humanitatis. Non dicam,
quod ante apud vos disseruerim, sapè expertus ve-
stram facilitatē atq; beneuolentiam, quā nunc etiam,
dum Serenissimi ac potentiss: ac Domini Principis,
Dn. Christiani IIII. Regis Daniae & Noruegiae ho-
norē pridē coronationis celebros, vos mihi vestra spon-
tē & diligenter auscultando & iudicando equanimi-
ter & sincerè exhibituros non dubito; ideoq; multis
rogare desino.

Non eo inficias, longè facilius & proliuius esse de-
mortuorum laudes canere quàm uiuentium: Siqui-
dem mors uitæ terminus euentu probat illos beatos,
qui in honestissimo virtutis proposito sic præclarè per-
manserunt, ut ex ipsis rerum argumentis viros ma-
gnos, Illustriss: principes ac optimos Reges fuisse ap-
pareat: Hos verò variis uitæ fortunæq; mutabilis

casus experitur, fors agit, natura impellit, fatum si-
nit; ut uiuentium dicere laudes cum non tutum, tum
certe inuidiosum planè sit. Tutò quis laudauerit
hominem? animal natura qui est mutabile, & cuius,
voluntas, teste fcto, est ambulatoria usq; ad mor-
tem. Inuidiam adiuuctam habet, quod non vir-
tuti sed fortuna: non veritati sed maiestati tributum
censetur. Quinimo si mutatio consiliorum actio-
numq; aliqua fiat, iam virtutis laus vera & solida
homini nec tribui potest nec debet. Itaq; Pescennius
Niger Imp: rectè censuit satius esse maiorum exem-
pla ad agnoscendum pariter & ad imitandum utilissi-
ma referre quàm ut quis uiuentes laudet. Nam ui-
uentes laudare, inquit ille, irrisio est, maximè Reges,
principes, Imperatores à quib: speratur, qui timentur,
qui prestare quid publicè possunt, qui possunt necare,
qui proscribere. Se autem uiuum placere uelle, mor-
tuum etiam laudari. Ut interim taceam, quàm sit
inuidia tacitiq; odij plenum, in os præsentem lauda-
re! Quam incertū, dum messis in herba est, spem fru-
gum colligendarum, nō habita sterilitatis & tempesta-
tum ratione, certam sibi facere! Quàm deniq; permo-
lestum, si lex veritatis & in omnibus studijs,
insitutis, ceptis, consilijs, statutis non apparuerit, lau-
des primas retexere & uelut Palinodiam canere.
Lex item sapientiæ diligenter aduertenda est, ut ex-

trema primis congruant. Hæc non leuis argumenti momenta à tanto Imperatore proposita continent, hæc varia cogitandi materiam præbent, hæc ab instituto deterrendi vim maximam habent.

Verum enimvero in priuatis hominibus id vñ venire videmus, quod gloria vñus etiã benè gesta rei calcar addat ad maiora suscipienda, & animus honore, quasi, alimento excitatur & nutritur vt egregia virtutis opera deinceps quoq; *Εὐβαίως καὶ ἀμετακίνητος* continuet. Siquidem nascentes in prima atate & suppullulantes virtutes, vt Theophrastus auctor est, rectè factorum fulciuntur laudibus, adolescuntq; in reliquum animo excitata. Quid ergò de principe benè nato, fideliter educato & feliciter ad omnes virtutes excitato, non speramus optima? cum Reges ac magni Principes à Ioue geniti & enutriti propterea Homero dicantur quod maior in animis eorũ vis insit virtutis tũ discenda tum exercenda: Nam ingenij vis multum valet. Quã exas *Ἡ δὲ ἀρετὴ καὶ βίοντιν*, ait Pindar: in Nem: Od: 7. hoc est, Indole & naturali propensione singuli in vita differimus sed in præclaris animis mox se prodit.

Ingenium coeleste suis velocius annis
Surgit.

Atq; vt non speremus solum benè de Rege
Daniae moderno CHRISTIANO IV.

sed

sed planè etiam exploratum habeamus non ve-
stigia illum duntaxat Maiorum suorum, proavi,
aui, patris laudatiss: Danie Regum secuturum,
sed etiam res gestas eorù exsuperaturum multa mo-
uent, plura persuadent, plurima contestantur. Mo-
uent, nomen, indoles egregia, exempla domestica,
mores integri, pietas modestia, virtus; quam uno
nomine iusticiam appello, quod ceteras in se virtutes
continet omnes. Cōtestantur facta, virtutis modestiæ
ac pietatis plenissima. Aduertite, auditores, Iuue-
nem vobis hic Regem sisto non corpore sed animo
conspiciendum, non ex genere sed ex indole, non pa-
terna, sed propria virtutis merito laudatiss: ac poten-
tiss: Dominum. Deo autem orationis cursum pro-
sperate cognoscetis, auditu grata quæ sint, populo Da-
nico salutariâ, & toti terrarum orbi admiranda,
faucete animis.

Nomen est CHRISTIANVS QVARTVS
DANIAE ET NORVEGIAE, Gothorum,
Vandalorumq; REX. Augurijs plena sunt
omnia, & crastina die solenni ritu maiorum, precibus
sacris sacerdotum, votis pijs Principum & magna-
tū, comprecatione procerum & subditorum, Princeps
CHRISTIANVS in Regem Danie inaugurabitur.
Augusta sunt omnia. A CHRISTO enim vi-
ta salutisq; auctore sunt auspicia. Hic beatitu-
dinis

dimis est fons, hic terminus: à quo qui incipit felix est: in eum qui desinit felix est. Felix ergo in Rege Christiano beatitudo est, dum nominis fungitur officio: felix ipse, dum Christum auctorem nominis & vita sequitur suum. Itaq; non virtutes in hoc Christiano Rege maiorum celebrabimus: alienum enim & fortuna bonum celebraturi essemus.

Quanta tamen in Friderico I. virtutis, pietatis, ac iusticiæ commendatio! pleni sunt omnes libri, plena sunt vetustatis monumenta. Quid dicam & inculcem, iam satis quæ sunt explorata omnibus? In Christiano III, diuæ memoriæ optimo Rege, quis non miratur augustam maiestatem cum singulari Zelo pietatis coniunctam? quis non exemplū singulare cultus Christianæ religionis suspicit summo opere? Quis in eo fructum pietatis, qui est æterna nominis commendatio, & animæ salus, ac beatæ vitæ perfructio, non agnoscit? quis non congratulatur genti Danicæ, quod eiusmodi Regem habuit, qualem vix multa secula non tulere. De Friderico II. pauca si dicerem, fortè honori virtutum ipsius ampliss: aliquid detraxisse viderer: præstat ergo nihil quàm nõ sufficienter dixisse. Heros fuit fortis in bello, domi iustus & equanimis, utrobiquè prudens, Sagax, animosus liberalis, et in summa Rex laudatissimus, de quo illud Homeri vsurpare possem, οὐποθ' ὁμοίως ἔμμορε πηρὶς σκηπτέρος βασιλεὺς, ὡς τε Ζεὺς κῦδ' ἔδωκεν.

His parentibus magnis Heroibus, Dei ministris, quos Regius Propheta Deos in terris appellat, Christianus Rex natus, satus, ortus est. Magna vis est in origine prima, magna felicitas est meminisse præstantiss: auorum, maximè cui generosa indoles dedit, ut se ad præclariss. domestica exempla vitamq; componant suam. Age asseramus, quodcumq; decus in generis splendore, quicumq; honor è sanguinis Regij Claritudine, quacunq; dignitas è præstantissima regia prosapia contigit, totum id in vnius Christiani Regis ammo consignatum; Et maiestatem imperij splendoribus eius virtutum proprijs condecoratam, re propius inspecta, intelligemus.

Subemur in laudando heroës *ἡρώων* ad genus respicere, teste Homero, & magna subest causa. nam character anime est generis nobilitas, ut dum eius memoriam quis tenet, nihil faciat vel dicat, ab ea quod sit alienum: Sed virtutis studio, honestatis cultu, vitamq; perpetuo tenore, vitam tanta claritudine dignam exigat. Id quippe probrum est, in nobis defecisse gloriam maiorum, id trahit secum infamiam, si cui iure obijciatur, Infelix pater, qui tam degenerem procreavit filium.

Hec infelicitas verè magna in priuatis familijs luctum parentibus, cognatis, amicis affert: in publicis verò Regum & Principum domibus, ut sunt omnia splen-

splendidiora, & ipsi profapia Labem & Reip: pestem
causatur & apportat. Quò ergo illud Iesaiæ Pro-
pheta spectet: Dabo ipsis, inquit Iehoua, in furore meo
pueros Reges, & effeminati dominabuntur ijs; satis
ipsi intelligitis, pœnam esse gentis, Herouum liberos
degenerasse. Sed enim quantò in Maioribus Chri-
stiani Regis virtus virtutisq; laus maior, tantò in
ipso manifestiora virtutis opera fiunt omnia. Quip-
pe in homine benè nato ipsa indoles spondet optima,
cui si accedat optima vita institutio & assuefactio re-
cta, iam fundamenta virtutis veraq; laudis iacta
esse quis non videt? Nam ferocissimos pullos, ubi re-
ctè docti & formati essent, in generosissimos equos
euadere, dixit magnus ille Imperator apud Atheni-
enses Themistocles. Et non solùm in vinolentijs,
sed & in ambitionibus & stomacho præclara indoles
& bona institutio mentem, teste Plutarcho, tempesti-
uè coercet, & componit rectè, & hoc sibi proponit, ut
vnam perpetuò viam iusticiæ & veritatis calcet &
ingrediatur. Est enim propositum adnotatio inte-
riori & certâ mentis intentione aliquid cum laude
perfungendi. Quod verò rectius propositum, quàm
Christianum esse? quæ melior institutio? quæ iustior
assuefactio, quàm Christianum esse? Omnia in hoc
nomine sunt augusta, sunt grata, sunt delectabilia:
& qui huic nomini satisfacere vult, & constantis

animi virum, & præstantis virtutis Heroem esse oportet. Huic igitur dum nomini Christianus Rex Daniae satisfacere studet, officij regij subductas certasque perdidicit rationes; Et didicit rectè cognovit probè: edoctus à magno, perpolitus & egregio viro nobili & Iureconsulto Henrico Ramelio, alijsq̄, qui huic rei sacra, educationi nempe regiae adhibiti fuere. Nam ut cætera omnia prudenter sic multum interesse sapienter existimabat Fridericus II. Rex Daniae Pater huius Regis laudatissimus, quomodo quisq̄ à teneris annis institueretur rectè, quibusue præceptoribus familiaris uteretur; & proinde summa animi contentione & cura id egit, id cogitavit, id perfecit, ut filij, columna domus regia, instituerentur rectè. cum enim Principem agere nemo debeat, nisi quis edoctus subeat, utiq̄ magna in ea re cautio adhibenda est. Homini insunt igniculi quidam virtutis discende, et consequenda; quibus si fomes rectè à bono & cordato præptore subiiciatur, à quo accendantur & augeantur, iã actum benè cum homine agnoscimus, iam præclara egregiae indolis fundamenta iacta dicimus, quibus ad perfectum virtutis & sapientiæ opus ætas mature scat reliqua. Audite Senecam. Semina in corporibus humanis diuina dispersa sunt: quæ si bonus cultor excipit similia origini procedunt, & paria his, ex quibus orta sunt, surgunt: Si malus, non aliter quàm
bumus

humus sterilis ac palustris necat, ac deinde creat pur-
gamenta pro frugibus.

Sic ergò animi rectè informati parentes, iustè ap-
pellantur praeceptores boni & fideles: Sic ipsis gratia
par nunquam reddi potest, qui discipulis bona fide,
& certo studio, bonum eiusmodi contulerunt, quod
nec pretio aestimari nec ullo beneficio satis dignè com-
pensari potest. Siquidem bonam homini mentem
inserere, longè est difficilius, longè præstantius, quàm
procreare hominem. Idq; sua epistola Philippus
Rex Macedonum ad Aristotelem data testari nò
dubitavit. Filium mihi genitum scito, quod equidem
dijs habeo gratiam: nò perinde, quia natus est, quàm
pro eo, quod eum nasci còtigit temporibus vita tua, spe-
ro enim fore: ut edoctus eruditusq; abs te, dignus ex-
istat & nobis & rerum gestarum successione. Et
Alexander Magnus praeceptorem suum Aristote-
lem charum habuit, non secus quàm parentem, quod
huius beneficio viueret, illius honestè viueret.

Tibi ergò Henrice Ramel, vir magnifice & nobi-
lissime, tibi inquam viro optimo & integerrimo &
ceteris tuis collegis egregijs viris, Rex Christianus
multum debet, tibi illisq; tota Respub: Danica mul-
tis nominibus deuincta est, Regem quod ipse institu-
isti, supremus morum vitaq; inspector benè, docuisti
rectè, Regem bonum, benignum, clementem, pium et

liberale vestris efficitis monitis, & sic genti Danicæ
addictus, ut integram fidem prædicet omnes, sic eius
gentis inclytæ studiosissimus, ut tuū honorem ad suæ
virtutis prædicationem pertinere arbitrentur, sic vir-
tute, prudentia & solertia cognitus, exploratus, gra-
tus, ut tuo uti frui consilio non dubitent. Itaq; collatos
maximos publicos honores huic magistro mo-
rum, & quidem in consilium regni publicum una
cum cæteris magnis viris esse cooptatum, accepimus,
ut cuius voce Regis pueri, itemq; adolescentis aures
personabant, eius item consilia, in publicis Reip: ne-
gocijs moderandis ac dirigendis, iam Rex corona-
tus, audiat, admittat, consecetur.

Quo porro iudicio mens honesta in Rege Christia-
no sese ostendat, videamus. Recte Vegetius ait, Nec
quenquam magis decet vel meliora scire vel plura
quàm Principem, cuius doctrina omnibus prodesse po-
test subiectis. Sed cum unus vir omnia non vide-
at, & multorum sensibus indagata facilius appare-
ant, laudabile honesta mentis institutum in Rege
Christiano agnoscimus, quod non solum suæ non vult
prudentiæ inimiti, sed etiam modum vitæ & Imperij,
non motum animi, sed legem, non cupiditatem, sed
honestatem, non affectum, sed consilium amicorum
vult esse. Certè magna laus & virtutis magna
propria, quando meritis offertur inemptus pura men-
te fa-

te fauor. Christianus ergò Rex eorum, qui usu re-
rum præditi sunt, quine Patri suo Frederico II. Regi
optimo, operam præstiterunt bonam, quantumuis æ-
tate defecerint, & senes sint, negligit neminem. Sed
recipit in consilium, ut eorum prudentia utatur, frua-
tur; fouetq; alitq; regaliter; ut benemeriti studij an-
tea Reip: præstiti gratiam agnoscat habeantq; à qui-
bus, non equitis, non peditis in prælijs munus, sed con-
siliium duntaxat requirit.

Quanta fuit prudentia civilis! quanta sapientia
singularis! quanta virtus honorabilis in Illustri viro
Domino NICOLAOKAAS Cancellario
FRIDERICI II. Regis optimi præstantissimo!
commune is fuit bonum toti Reip: Danica, fuit præsi-
dium miseris, fuit ornamentum patriæ. Defun-
ctus pia morte seu potius in cœlestem patriam transla-
tus per gloriam, per memoriam rerum gestarum in
memoria hominum cum omni celebritate viuit vi-
uetq; perpetuò. Ad cuius exemplum ut comptè &
elegantè se à prima adolescentia composuit Christia-
nus FRIESE, sic qui in defuncti locum substituere-
tur magno cum omnium consensu & applausu, dignus
visus est.

Viuat diu, quem Deus, ut Reip: Danica bono
publico esset, excitauit! Viuat, quem gratia & Muse
enutruerunt! viuat Christianus Cancellarius optimus,
qui

qui CHRISTIANO Regi Serenissimo consilia prosperè suggeret, negocia dextrè illius diriget, res omnes ritè expediet.

Senem audiuiſtis eſſe magnisq̄, perfunctum honoribus CHRISTOPHORVM VALKENDORPHIVM, quaſtorè Regni; qui magna cura, ſumma fide & ſingulari dexteritate ſub FRIDERICO II. ex primarijs conſiliarijs egit digniſſimum, ex Quatuoruiris, qui Reip: gubernanda curam multis annis ſuſtinuerant, vnus etate, prudentia uſu & virtute præſtantiſſimus. Hunc nulla, quantumuis varia experta, depreſſit fortuna, ſed virtus integræ erexit ſemper: hunc nulla deiecit inuidia, ſed gloria & memoria honeſtorum conſiliorum pronexit altius. Summum quod eſt in Dania ſumma dignitatis decus huic attributum eſt, Præfectus prætorio ſeu magiſter aula qui eſſet. Hunc ſenem iuuenes audiunt libenter, quorum parentes eum iuuenem audire non recuſarunt.

Quanta auctoritas ex virtute, quanta dignitas ex meritis fuit GEORGIO ROSENKRANTZ, cuius antiqua & integra fides, prudentia civilis & experientia mirabilis cum pietate coniuncta æternam apud omnes poſteros faciet eſſe memoriam.

Nec ſilentio prætereundus D. PETRVS MVNK, maritime rei peritiſſimus Imperator, & cui maiora dignitatis orna-
menta tribuerentur
digniſſi-

dignissimus. Quid ceteros è magnis familijs prognatos, **HACKE VLFSTAND, IACOBVM VLFELD, STENBRAHE, MANDRVP PARSBERG, ARNOLDVM UUITHFELD, ENVALDVM KRUSE** ceterosq₃, quorum nobis grata est memoria, commorem Duces, heroas, Dominos & Patronos illustres, praestantissimos, magnificos & observandissimos, quorum una fides, una mens, una optio, Respub: ut sit salua, Rex ut magnus, ceteraq₃ priuatim & publice tranquilla ac florentissima. Nec, quos dedit vicina Germania, **HENRICVM BELOVVM, HENRICVM RAMEL, CASPARVM PASELICH, CHRISTIANVM BERNEKOVV**, viros ingenio, prudentia, usu rerum, eloquentia & insigni eruditione praestantissimos optimeq₃ de Repub: Danica meritos Rex **CHRISTIANVS** negligit, sed inter suos **DANOS** deligit, ut & publici muneris & publici consilij participes eos effecerit, Danisq₃ coniunxerit, & ad summam dignitatem euexerit, Quid? commoremne illustrem ac nobilitate virtutis scientia praecleara pariter ac generis amplissimi praestantiss: heroem, Dn. **HENRICVM RANTZOVVM PROREGEM** Holsatia, qui lumine magna experientia praet multis, qui trium Regum Dania, laudatiss: heroum

herorum Consiliarius fuit, qui in summa, sed vegeta, senecta tantum animi vigorem refert, ut vita integritate, scientia omnijuga varietate suis hominibus ornamento & exemplo: extraneis admirationi: doctis stupori: ceterisq; presidio incitamentoq; sit. Hunc Rex CHRISTIANVS suspicit, ut alterum Nestorem: hunc audit, ut Patroclum. Achilles: hunc veneratur, ut patrem filius.

Vix mihi credetis, sed credite, Troia maneret, praecipis Priami si foret vsa senis. Ecce quam suaviter! quam admirabiliter! quam syncerè mens honesta in nostro Christiano Rege sese ostendit! aperit! prodit! Ut semibus qui sunt capite candido in Daniagaudium subeat animo: quod tam exoptatum nacli sunt Regem, ut iuuenibus spes certa detur, premijs virtuti datis & pœnis nocentes manentibus, fore Remp: Danicam felicem & verè beatam, ut peregrinis detur intellectus, in quo Rege tanta initio regni suscepti emicat virtus, de eo nil nisi magnum, eximium, laudabile praesumendum.

Sic ergo qui Christo nomen dedit, qui à Christo nomen deductum habet, Christianus verè dicitur, & à Christo mentem bonam habet. Nulla enim sine Deo mens bona est, Iouis mens magna gubernat sortem virorum charorum. Sic praclarum Alphonsi Regis Arragonum sententiam accepimus, Regis animus nullius priuati hominis regitur arbitrio. Quare seremiss:

serenissime rex Christiane id optamus, id comprecamur, omnibus diebus vita tua in mente habeto Deum. Sic vim rei cuiuscūq; bona perficienda agnosces: sic felix in consilijs & actionibus eris: Sic Christiani nomē iure optimo tueberis. Inter homines id quidē vsu venit, ut tales sint mentes hominū, quales pater ipse
Iupiter auctiferas lustravit lumine terras.

Sed in honesto proposito in omni fortuna permansisse, viri est prestantis, & nec quicquam à statu virtutis dimoveri posse, viri est constantis. Et quod miramur merito, rectè monentes rex Christianus audit lubenter, requirit item ab amicis orationem sæpè seriam. Nam ut sal carnes confutpando non patitur dissipari: ita Regis adolescentis animum, quem potentia huc illuc impellit, coercet oratio veritatis.

Mores integros ex ipsis rerum argumentis nunc porrò cognoscatis quaeso.

Gratitudinem M. Tullius Cicero matrem virtutum ideo dixit, ut qui novit esse gratus, in eius animo ceteras quoq; virtutes condesse censeamus, quæ suavissimam in tota vita reliqua harmoniam efficiunt, Mutuò enim se respiciunt mutuasq; trahunt operas virtutes, & cognationem quādam inter se habēt, ut qui gratus non est, eum nec bonum, nec iustum dixeris, nec fortem, nec temperantem hominem, sed qui sua virtuti præmia detrahat &, quantum in se est, ius humana societatis violet, quippe ingra-

to animo vix magnum facinus accreuit unquam.

Sed noster Rex Christianus est & fidelissimus virtutis cultor, & honoris cuiq; custos optimus. Itaque patris amicos & consiliarios, non attento unde sint, sed quales quamuè benemeriti sint, suspicit, audit, & colit, benemeritos fouet & promouet, ministros alit, ac spe & re erigit, & neminem benemeritum in paupertate viuere sinit. In summa: non patitur serenissimus Rex preclara virtutis monumenta, ingrata apud se iacere. Itaq; nobilitas virtutis ab ipso non obscuratur sed illustratur; non conspurcatur sed honoratur. Gratitude virtus maxima è pectore Christiano promanat. O sedes alma virtutum! ô fons honestatis amplissimus! Quid? iamne spes est, Christianum fore bonum Regem, fore liberalem, fore benignum, qui iam talem se esse, qualis haberi vult, ipso opere demonstrauit; & sic demonstrauit, ut communem hominum naturam & consuetudinem magna virtutis laude superârit.

Quid? nonne vox Poëta, vox natura attestantis est?

Gratia præteriti nulla laboris erit.

Et illud Pindari:

ἀμνάμονες δ' ἀνθρώπων, πάλαι δ' ἐνδὲ χάρις. Multi benemeriti viri nimis' verum esse agnouerunt.

Inter plurima quippe alia maximaq; aula vitia nullum est frequentius, quàm ingrati animi vitium.

Quin

Quin verò hoc solenne est in aulis, accipere iniurias
& gratias in super agere. Nemo enim habendam gra-
tiam putat, quòd rebus suis pro arbitrio utatur. Quip-
pe id sibi debere iure autumat, non attento, quis pri-
mùm adiuuerit & promouerit.

Cum in Caroli Quinti consilio, confecto bello Gal-
lico, de captiuo Rege Gallia dimittendo tractaretur,
Episcopus confessor regius, qui veteri more in consilio
regum Hispania primo loco sententiam dicit, multis
verbis suavit, Regem Gallia, nulla pactione alia, nisi
quæ ad perpetuam amicitiam & pacem & Christia-
na Reip: salutem pertineret, pristina libertati resti-
tuendum: ita enim perpetuò Gallum accepti tanti be-
neficii memorem & Cesari amicum & fidum man-
surum esse ostendit. Ediuerso Fridericus Alba dux,
hanc sibi rationem non placere demonstravit. Quod
Episcopus Gallia regem pro tãto beneficio Cesari gra-
tum & fidum fore existimat, id hominum naturam
& mores diligenter consideranti prorsus contrarium
videri. Nihil enim celerius memoriã beneficiorum
apud homines interire, & quòd maiora sunt beneficia,
eò maiori maleficio usitatè compensari, & quos eò
redactos fuisse, ut beneficio opus habeant, pudet eos-
dem se illud accepisse, indignari. Iam verò hanc na-
tura vim, qua nouitatis est cupida, quæ merita non
agnoscit, quæ veteres & imprimis patris amicos &

consiliarios spernit, adolescentes novos Oratores eligit, usu edoctos respuit, euicisse & exsuperasse, quid? nonne virtutis magna est commendatio? nonne propria nota_?

Sic me Christe sentio, magnum hoc est continentiae argumentum, id quod plerosq; facere vides, non facere velle, id quod cum venia styli communis statuere possis, nolle: sed contraniti, contraria virtutis opera facere & testari, viri boni & constantis est decus.

Hanc porro gratia referenda rationem plus ultra Christianus Rex protulit, non contentus eam saltem hominibus testari, sed & Deo eandem summa cum laude probare vult.

Deum vitae suae auctorem agnoscit: Christum à quo nomen & salutis aeternae vim, cooperante Spiritu sancto, habet, verum Deum & verum hominem agnoscit, sui regni antistitem & conservatorem, quam Iehoua unum, alium non habet, alium non veneratur, alium non admittit, remota omni Idololatria & superstitione. Sic fecere proavus, sic avus, sic pater, Reges Daniae sacratissima memoriae. Horum vestigia subsequendo, Ecclesias, scholas, Ptochotrophia sancta tecla conservat, atq; ut Homerus Iliad: π. de Sarpedone Lyciae Rege affirmat, ὅς δὲ οὐκ ἔστιν ἐπιεικὲς θεῶν: sic sereniss: Rex Daniae propositum sibi habet, ut Regna sua iusticiâ & robore tueatur & gubernet.

bernet. Et in summa hoc, iuuenis quantumuis,
Rex fecit, ordinavit, constabiliuit, quod summum
Reipub: bonum non immeritò dixerim esse, ut refor-
mata Religionis pura doctrina, laudatissimo maio-
rum suorum studio propagata, in tota Dania, in tem-
plis et scholis sonet et conseruetur. Hem cautio magna
retinendæ libertatis ac felicitatis regni florentissimi!
Vagas disputationes, quæ nihil ædificant, offendunt
autem plurimum, haberi prohibuit, in simplicitate &
veritate Religionis Christianæ vim consistere rectè
existimans. Maeste virtute, qui, occasione remo-
ta, nocentissima mala tollere probè instituit; Seditio-
nem ex Rep: secessionem à veritate!

Quò enim Germaniam patriam nostram chariss:
disputationes illæ, quò de mysterijs & rationi huma-
næ absconditis rebus disputationes impulerint, in quas
varias sectas diuiserint, distraxerint, quis non in-
telligit? quis non cum dolore ingemiscit? rerum nisi
qui omnium est imperitus. Certè si generosa in-
doles debilitatur & comminuitur, in istas argutias
coniecta; quid dubitandum, quin veritati diui-
næ vis inferatur disquisitione humana rationis?
quæ cum non potest diuina intelligere, corrumpit. Sa-
tius ergo est scientiæ Dei aliquid concedere, secreta
secrete, sancta sanctè tractare, & non inquirere facta
supremæ illius maiestatis.

Quo-

Quoniam-ergo Rex Christianus tam pius, tam
religiosus, tam veritatis simplicis amans est, id rur-
sus spondemus eius Regie *Mtati*, id contestamur
fore. Pietas perpetua eius custos erit, ne quid mali
vel ipsi vel eius Reip: accidat, ne fatum: quod solus
Deus novit auerruncari: ne vis belli, ne malus Da-
mon quicquam incommodet, inquietet, vel noceat.

Nam rectè Nicephorus affirmat, Principum salus
vera, pietas sola est. Sicuti contra, illâ remotâ, ni-
hil prosunt exercitus, equi, satellites, ensium vis, viro-
rumq; innumerabiles copia, aurum item & argen-
tum, plurima terra iugera & quicunq; alius præte-
rea est apparatus. Religionis pura ac orthodoxa
conseruatio, stabilimentum est Imperij ac Regni cer-
tissimum; murum quæ ipsa suum ac parietem, dum
sibi præstantur tranquilla halcyonia, sartum tectum
ac immotum seruat.

Veritas lumen vitæ est & sui amatores omni po-
steritati magna cum nominis celebritate commendat.
Nihil ergo est, teste Iohanne Archiepiscopo & Patri-
archa urbis Romæ, quod lumine clariore præfulgeat,
quàm recta fides in principe: nihil est, quod ita neque-
at occasui subiacere, quàm vera religio. Nam cum
auctorem vitæ vel luminis utraq; respiciant, rectè
& tenebras respuunt, & ne sciunt subiacere defectui.
proinde quo principum ac Regum conditio nitatur, est
pius

pius Dei cultus, & inter cetera in eo consistit, ut
persuasum habeant, Deum omnia in omnibus agere
& scire, quid quisq; agat, quid in se admittat, qua
mente, qua pietate religionem colat, neq; ipsum late-
re quicquam, quod homo vel benè vel malè agat.

Serenissime Rex Christiane, si, quemadmodum
Deus totum mundum benignitate fovet, et tu simi-
liter feceris, tuiq; similis, hoc est, Christianus Rex per-
manseris, nunquam impinges & delinques, nam
qui pietatem quasi fundamentum in pectore suo con-
struxit, is in aduersis amuletum, et in secundis rebus
temperamentum inueniet accommodatissimum.

Quid Constantinum Magnum tam fecit ma-
gnum! tam admirabilem Principem! ut publico bono
natus esset ac diceretur? Pietas & doctrina Chri-
stiana zelus, quam repurgatam ab heresi conseruare
voluit: qui nulla vi aut multitudine hostium per-
celli, nulla vel difficultate frangi vel molestia debili-
tari, nullo deniq; periculo deterreri potuit, quin Eccle-
sia instauranda & religionis propaganda curam
susciperet. Id inter alia argumenta Concilium Ni-
cenum testatur, in quo maiestas & Diuinitas Chri-
sti ab Arrij erroribus vindicata est, cuius Concilij cele-
brandi rationem hanc præscripsit: Ευαγγελικοί βιβλοι
καὶ Ἀποστολικοί καὶ τῶν Παλαίων προφήτων τὰ θεοπίστωται σιφῶς
ἡμῶς, ἀχρηστέως Θεῶν φρονεῖν ἐκπαίδευσαι, τὴν πλεμίων ἐν ἁπο-
λαύσαντι ἐρίν, οὐκ τῶν θεωπνεύτων λόγων λάβωμεν τῶν ζητημέ-
των τὴν λύσιν.

D

Quid

Quid sanctam Caroli Magni memoriam fecit? quid seruauit optimum Principem inter tot uitae sibi structas insidias? Pietas, & quod ad alias gentes veram Euangelij doctrinam propagauit. Qua Saxones re uicit? Religionis uirtute & admiratione.

Quid tam commendabile, tam apud omnes uicinas gentes celebre fecit nomen Christiani III. Regis Daniae huius moderni Regis aui ut memoria sancta in animis hominum haereat? Pietas; cuius hunc fructum tulit maximum, quod florentissimum reliquit filijs Imperium, quod uarijs intestinis discordijs turbatum inuenerat, & quod caelestis gloria bonum, dato in agone mortis eius iudicio, consecutus est.

Magnus ergo quaestus est in pietate, tam principi uiro quam priuato homini, ut uita & salutis instituenda & consequenda certa & subducta ratio omnibus constet.

Quantò autem maior est dignitas Regis aut Principis, quantoq; Deo proximior, qui sic animatus est; Lex qui animata in terris atq; inter homines Deus aliquis est: tantò hæc uirtus magis ipsi necessaria esse uidetur, sine qua cetera uirtutes omnes manca, imperfecta, & nulla sunt: Et quidem ut pariter Deo placeat, & hominibus satisfaciat.

Quid queso pulchrius? quid optabilius? quid de-

niq; melius, quàm Auctori suæ vitæ, Deo Opt:
Max: placere? ab eo, mente, animo, cogitatione
pendere? Hæc, hæc, demum est optima, hæc sua-
uissima voluptas, in D E O letari posse. At
homo peccato obnoxius quomodo sanctissimo D E O
placere potest? Quæ impurissimæ creaturæ ad pu-
rissimum creatorem comparatio? quæ condigna
collatio? Accipe, dicam suis quod nequit viribus
homo, id misericordia, id gratia, id veritas supplet,
dat, perficit. O quanta est Φιλανθρωπία & miseri-
cordia Dei, quod ad peccatoris voces exaudiendas
se arbiter rerum dimittit! O quanta est gratia,
per & propter aliena merita recipi damnabilem,
spurcatum & inferis dicatum hominem! Et
veritas in D E O quanta! quanta eius contesta-
tio!

Qui credit in filium Dei IESVM CHRISTVM,
saluabitur. O quanta dignatio Dei, patrem homi-
num esse! O quanta hominum gloria, Dei fi-
lios esse & heredes! Hunc sibi paret Princeps
thesaurum, hunc priuatus, hunc omnis homo,
cui æterna salus cura est, at cui non summum
bonum cura esse debebat? Compunctum agni-
tione peccati animum, lachrymis pœnitentiæ
irrigatum cor habeat, sed sanguine CHRI-
sti con-

sti conspersum; hoc sacrificium Pietas offert Deo
in deuotione gratissimum. Et sanè dum homo
tale sacrificium offert, non negligit interim præcepta
sancti Domini præcipientis, sancti Saluatoris interce-
dentis, sancti paracleti adiuuantis, quin suspiret in
humilitate, quin gemat in infirmitate, quin voueat
in spe & veritate. Ut desunt vires, tamen est
laudanda voluntas.

Hic thesaurus Principi Christiano est proprius &
maximus. Quid est quod huic non largiretur, omnia
qui solus dat, pio fideli & sui amantissimo ministro.

Iam porrò si fons vitæ, si pharmacum animæ, si sa-
lutis consignatio in homine & maximè in Principe
viro fuerit, id est, recta fides, & pietas solida, quid
dubitamus, quin latices succum eundem bonum &
suauem trahant, & se in omnes vitæ partes trans-
fundant? Nemo pius qui est, bonus non est vir, nil
enim nisi Deum bonum respicit. Pius qui est, Chri-
stianus est, solum enim Christum admiratur. Ergo
Christianus qui est, bonus est, & omni virtutum ge-
nere præstantissimus heros.

Quis affectus in pio homine? moderatus. Cle-
mens ergo erit, quicumq; Deum misericordem intel-
ligit, peccata quotidie condonantem, ὁ ἰσχυρὸς ἡμεῶν καὶ
θεῶν σωθῆναι ἡμετέρας. hoc est, misericordiam æqua lance mise-
ricordia Deus rependit.

Quis

Quis inquam affectus in pio homine? pius certe.
Benignus ergo, liberalis, beneficus erga pauperes, sup-
plices, egenos, viduas & pupillos erit, qui gratiam
Domini agnoscit, quod dispensator bonorum seculi
huius & index miserabilium personarum constitutus est.

Hoc Reges habent Magnificum & ingens, nulla
quod rapiet dies: Prodesse miseris, supplices fido laere
protegere.

Id proponit Seneca sapienter, idem sapientissimus
Salomon contestatione quadam confirmat, Rex in-
quiens, qui indicat in veritate pauperes, thronus eius
in aeternum firmabitur. Nullum ergo aequè conue-
nit Regi, ac iusticiae munus. Mars enim est, ut
ait Timoth: Tyrannus. Lex verò omnium ut apud
Pindarum est Regina. Et Reges, Homerus auctor
est, non Helepoles ab Ioue, neque aratas naues; sed
legum oracula accepere in depositum & custodiam:
Iovisque non bellicosissimum nec violentissimum, &
cruentissimum Regem, sed iustissimum alumnus &
discipulum vocavit Plutarchus in Demetrio.

Id facere laus est, quod decet non quod licet. Cer-
tè moderatio animi, res est praclara, cuius haec est
vis, ut quis nec aduersa praeposterà festinatione fu-
giat, nec secunda effuso gaudio apprehendat. Atque
cum semper, tum praecipue in imperio egregium est,
metiri quantum queas, neque ambitione praiceps agi-
malis.

M. Antonius philosophus Imperator tam egregius fuit Princeps, ut eius laudes mirari quis facilius quàm dicere posset. Is cum omnibus Romæ æquo iure egit, ad nullam elatus insolentiam Imperij fastu, liberalitatis promptissimæ provincias ingenti benignitate & moderatione tractavit. Idem si de Fridrico II. Rege Danie affirmarem, haud me aberrare puto.

Sic serenissime Rex CHRISTIANE si agere institueris, acceptam adorem cohortaberis, gloriam rerum gestarum accumulabis, & memoriæ ad omnes posteros dignè propagabis.

Accepimus more id quidem antiquo apud Danos receptum esse, ne cui nobili vita adimatur, quantumvis graviter delinquenti, & quis politicus non censet, minimè mutanda esse ea, quæ diu æqua visa fuerunt. Sed quid CHRISTIANVS III. REX electus Danie, pietate suggerente, fecit? quid censuit? Pietati cognatam esse iniusticiam existimavit scitè. Reos ille grauioris sceleris, non habita ratione privilegij, nec attendita nobilitate, supplicio adfici iussit.

Nam qui peccat, cum Rep: malè contrahere dicitur, cuius potior ratio habenda est, quàm cuiusquam vel dignitatis, vel necessitudinis. Et quid obstat

obstat pœna dignitas, quam peccato amitti scimus? ne interim dicam, quod innocentia tributum est, privilegium haud rectè ad facinorosos extendi posse, quos è medio tolli Reip: interest. Nam impunitum scelus non solum alijs minatur iniuriam, sed totam sæpè Rempub: euertere potis est. Non est de nihilo, quod morio Regi cuidam Gallia dixit, querenti, veniam tertij homicidij à se peti: primum homicidium, inquit morio, perpetravit reus, tu secundum & tertium: nam si primi veniam illi non dedisses, unicum illud commisisset. Praclara ergò Totila Regis Gothorum sententia sit in promptu: Eiusdem ingenij est, delicto se obstringere & delictorum supplicia impedire.

Quapropter magna est laus, quod CHRISTIANVS, Dania, Norvegia, Gothorum, Vandalorumq; Rex, iusticiae amorem, designatus & electus etiamnum adolescens, animo concepit, & in eodem proposito adhuc perdurat ac rectè & sapienter Thronum Regni sui illà stabiliri posse censet: in altero virtutis genere, Religionis nempe & fidei rectæ cultu DEVM demereri: in altero, iusticiae nimirum exercitio, DEVM imitari cupiens. O præclari instituti pulchra ratio!
Nam

Nam qui sequitur iusticiam & misericordiam, inueniet vitam, iusticiam & gloriam.

Nec verò reperimus aliud iusticiæ principium neq; aliam generationem quàm ex Lehoua et communi natura. Cum ergò ex Deo sit iusticia eiusq; Throno semper assideat, quid præclarus? quid laudabilis? quid utilius? quid deniq; rectius fecerit Princeps? quàm si iusticiæ opera exerceat, iusq; ex a quo & bono administret omnibus. Natura autem principium iusticia sic agnoscit, ut equalitatem seruet, prout ratio vel dignitatis personæ, vel commercij in proportione Geometrica vel Arithmetica dictauerit.

Quandoquidem ergò virtuti honos & gloria honestis studijs, velut permansuræ rei merces debetur, quid mirum, quod Dani, homines inclyti, hunc sibi designatum & rebus ipsis probatum Regem Diademate cingere, iusq; omne regni in eum transferre volunt? Principem & caput statuentes suæ Reip: Christianum Regem, à quo velut fonte non solum omnium dignitatum principia ducantur, cunctaq; pendeant, sed & quem intueantur & imitentur sedulo. Principis namq; vita, exemplum est subditorum, & quodcunq; agit, præcipere videtur. Quid mirum, quod tot Electorum filij Principes illustrissimi, ac dynastæ potentissimi ad diem coronationis vel
ut ad

lut ad publicum communis laticia actum profiscuntur, atq; alij suos legatos præstantissimos homines mittunt? mihi credite res seuera est, verum gaudium. Non id adfinitatis seu cognationis iure solum faciunt, quæ bonam adfert & excitat adfectionem, sed ut præsentibus ipsi, ac per suos mādatarios integerrimos homines alij Principes ac Reges, sincero pectore gratulentur Regi, quod vestigia maiorum ingressus, dignus tam augusto honore visus est: Ut gratulentur Christiano Regi ipsi Christiani principes, quod Religionis Christianæ studium adolescens suscepit & etiam num Rex inauguratus inter tot procellas, tot ærumnas, tot aduersitates, Ecclesiæ defensionem deserere nolit: Ut gratulentur genti Danica, quod etate quidem, sed non consilio, non prudentia adolescentem Regem Deus Rex cæli & terræ ipsi dedit, & beatitudine summa affecit ac ex alto visitauit Septentrionem: Ut gratulentur toti Christianæ Reip: atq; Imperio Romano, quod Christiani aduersus communem & hereditarium omnium hostem socium quasi belli coniunctis: & potentissimum robore, armis, militibus, cæterisq; rerum gerendarum nervis instructissimum habere possunt, qui & pia mentis intentione Deiq; suffragante favore impia impij Tyranni consilia impedire, & regni sui opibus vires eius frangere possent, si res, si usus, si necessitas ita postulauerit.

E

Omitto,

Omitto, quas alij inepti homines ineptè huius
regalis congregationis causas comminiscuntur.

Commiuium regaliter instructū præberi hospitibus,
moris fuit antiqui, in tanto publico et solenni actu &
communi omnium subditorum gaudio. Sed quin mo-
derationis laudem obtenturi sint illi, qui Deum huic
actui præsentem adesse volunt, quine eum omnia con-
templari omniaq; scire non ignorant, non est dubium.

Quanquam verò in confinio virtutum vitia
versentur, tamen propterea, quod peccatum est leui-
ter non damnabimus heroes, quorum mens cœlesti
superinduta est virtute, & qui cuncta ad honesti
cultum modestiamq; referre student. Quis un-
quam ex magnis viris tantus? qui rebus gestis tam
præclarus extitit, quin imbecillitatis humanæ exem-
plum aliquod reliquerit? ut quamvis à Ioue enu-
tritum Regem dicamus, hominem tamen agno-
scamus esse, cuius velut proprium est errare facile.
Misere scat ergo nos humanæ naturæ imbecillitatis,
quæ, ne in moribus quidem adeò in signibus et præcel-
lētibus decus efferre ad virtutem valeat labe vacuū.
Themistocles celebris ille apud omnes Græcos Impe-
rator, seruator patriæ et auctor communis salutis ap-
pellatus, suo exemplo docuit, quod magni honores lau-
desq; immensa, etiam modestissimo cuiq; animi leui-
tatem & insolentiam adferant. Nam cum à rebus
geren-

gerendis cessaret, ocio & voluptatibus indulset, atq; eò insolentiæ processit, ut se à quatuor nudis virginibus publicè in foro curru vehi pateretur. Cimon, Dux Atheniensium fortissimus, ob crimen incestus, quod cum propria sorore consuetudinem habuisset, infamis fuit. Miltiades, quod in Chersoneso tyrannidem exercuisset, malam de se opinionem excitauit. At verò hi næu quantumuis minimè probandi, velut res mali exempli, nihil tamen derogarunt memoriæ illorum Heroum, quin celebre eorum nomen apud omnes posteros maneat. Siquidem haud mediocriter magna aliquādo exorbitant naturæ, quæ ob subtilem ingeniorum vehementiam efficaciamq; quiescere non valent, sed velut in salo fluctuant, antequam ad stabiles sedatosq; perueniant mores.

Sic quidem naturâ comparatum est, ut quanto acutius mens videt, tanto, si aberrat, peccet iniquius. vis enim illa heroica in utramq; partem valet plurimum, ut vehementiores impetus habere censeatur teste Platone 6. de Repub: τὰς ψυχὰς οὕτω φῶμεν τὰς εὐφροσύνας, καὶ τὴν παιδαγωγίαν τυχεύσας, διαφερόντως κακὰς γίγνεσθαι, hoc est, Heroicæ mentes si bonam naturæ non fuerint institutionem, indifferenter mala effici solent. Sed qui tamen Dei metu, virtutis honore, & saluo pudore, omni loco & tempore subductam vitæ rationem ineunt, illi demum intelligunt, quemadmodum

in libera rerum potestate, iusticia modestia ac clemencia partes tueri: in luxu & rerum abundantia temperantia laudem sectari: in omnium rerum copia liberalis & munifici munus exsequi debeant, ut si qua aduersa incidat fortuna minimè consternentur: si secunda aura fortuna affulserit, minimè ad sui impotentiam incitentur. Quemadmodum verò in ceteris rebus plus prudentia cura solertia Principibus attribuimus, quos Diuini numinis cura regit; sic & maior in vino perferendo vis agnoscitur. Cyrus præter cetera se regno fratre magis idoneum prædicauit, propterea quod liberalem meri haustum ferret commode. Et Reges ac Principes solent multis urgere culullis, & torquere mero quem perspexisse laborant, canit Horatius. Plato I, de legibus non inscite dixit. Καθαρον καὶ παιδείαν εἶναι ἐν οἴνῳ, hoc est, inquisitionem esse in vino & quandam disciplinam: vinum enim aperit cor, ut nisi magno usu confirmata sit in eo taciturnitas, facile effutiat quicquid nouerit. Nullum quippe secretum est ubi regnat ebrietas, ait vir sapiens:

*ἐν πύρρῳ μὲν χρυσόντ' καὶ ἀργυρον ἴδριες ἄνδρες
 γινώσκουσ', ἀνδρὸς δ' οἴνου ἔδειξε νόον.*

Interim vero abusus rerum non probamus, imò improbamus potius; in mentem singulis reuocantes, quod

quàm pulchra ! quàm decora ! Omnes qui antecedunt
& sequuntur purpurati sunt, Palatini, aulici, viri
fortissimi et lectissimi. Ipsius autem Regij corporis vis
quanta in nervorum firmitate, in bona valetudinis
constitutione, & iusta proceritate: regalem hæc omnia
præ se ferunt maiestatem, & dignitatis augmento vi-
rium quoque congruunt incrementa. Frons ia-
nuæ animi quàm exporrecta ! Gestus, interioris affe-
ctionis indices, quid testantur ? quid arguunt ? quid
loquuntur ? Rex hic est futurusque est magnus, pius,
modestus, fortis, & ut uno verbo dicam, magnani-
mus, Christianus. Corporis ergo lineamenta omnia
proba, integra, recta sunt. Animi notio constat ex
virtutis studio, cui Rex Christianus tantum tribuit,
quantum nulli alij rei etiam maximæ. Quid ? facta
desunt : minime. Laudabiliter fecit, quod pietatis ac
rectæ religionis studio se totum certo amore dedit.
Sentire atque sapere illustre aliquid & inclytum, non-
ne pulchrum ? nonne magnificum ? nonne honorabi-
le ? Egregium profectò Christiani Regis factum
est, quod plus iusticiæ quam ulli privilegio nobilita-
tis in submovendis è medio facinorosis hominibus, tri-
buendum censuit. Quæ autem per iusticiam pera-
guntur, illa habent diuturnitatem et facti et gloria.

Optimum hoc institutum est, quod stabilito thro-
no regni in iusticia & sapientia, has ipsas artes sibi
exercen-

exercendas proposuit. At sapere rectè est, Deum
veris cultibus honorare. Has artes, ut sapienter
singula disponat, iustè omnia agat & dicat, exercet,
et exercebit rectè, exercebit fortiter, ut in ipsius ditione
pax & iusticia floreat: ut ciues sint opibus magni, mo-
rum innocentia præclari, fide pactiois integri. Com-
probat ergò Platonis vaticinium. Malis ciuitates
explicatum iri, ubi magna potentia & sapientia cois-
sent, secunda fortuna cum iusticia: Efficit item Rex
sereniss: ut extranei fide certa in suis regionibus
contrahere & certum tutumq; habere commercij ius
possint. Supplices item Rex audit libenter, & aures
in pedibus minimè habet, & nec quidem aduersus
improbos acerbus est, non contemnit humiliores po-
tens. Sua cuiq; priuilegia confirmat: rectè secum
reputans, interesse Reip: quod vsu necessarium est,
et dignitate eminere, utilitatemq; auctoritate muniri
debere. Ciuitates maritimas fide, gratia, auctori-
tate sibi conciliat & deuinctas habet, & hoc rectè.
Cum agnatis propinquis et affinibus amicitiam colit
probè. Nec enim aureum sceptrum est, quod regnum
principibus conseruat, sed amici fideles regibus &
principibus munitissimum & tutiss: sceptrum sunt,
teste Xenophonte.

Sic plane comparatum est ut quantò quæq; vario-
ra sunt, tantò præstantiora bona esse videantur. Sed
quid

quid inter homines, quàm eximium illud concordia
bonum colere? quid rarius quàm est fraterna concor-
dia? O pulchrè ergò factum à nostro Rege Christiano,
qui utrobiq; eam colit, cuius vim novit maximam,
quod ex parvis magna efficere, quod debilia firma-
re, & diuisa unire possit optimè.

Quaquam verò sole in vertice cœli existēte nul-
las corpus spargit umbras, & invidia suprema re-
rum fastigia tenentibus haud nocet quicquam: ta-
men quin sua Regnum etiam florentissimum mane-
ant incommoda, sua mala, sua cum vicinis simulta-
tes, quæ ex diuersis accidunt rebus, non est dubium.
nihil enim est ab omni parte beatum, & regna, cen-
tūnus homo beatam vitam ex virtute, ex civili con-
cordia demum veram habent felicitatem. Ita q; rex
Christianus, propitiante Iehoua, vinculum concordia
tam domi quàm foris retinendum prudenter censet.
Certè laudabile institutum est. Nam arduum est
eodem loci potentiam & concordiam consistere, nisi
magno studio emitaris. Et culta concordia ma-
gna succedit utilitas. Neq; enim reperio, quod in re-
bus humanis excogitarit natura præstantius amicitia
quod contra fortunam maius concordia auxilium.
Et quidem bonum voto maius consequitur Rex po-
tentiss: ut nempe in fide & subiectione suorum homi-
num tutò acquiescere possit, ut vicini populi sua spon-
te ac-

te accurrant, quos regis auctoritas mouet præcipuè, hoc regni propugnaculum quis non existimet firmissimum? puto fore neminem. Duo quippe Principi curanda sunt diligentissimè, ut domi sit concordia, foris in bellis gerendis fortitudo, et utrobiq; prudentia, ait Vell Paterc: historicus sapientiss:

Sic verò Christianus Rex noster suos homines, Danos fortiss: & integerrimos homines, non solum homagio sibi præstito, sed & beneuolentiâ erga se summâ deuinctos habet: sic promptos studijs, officijs, armis, virtute, industria, ut vitam suam & omnia, quæ habent charissima, pro salute patriæ, pro dignitate Regis profunderè sint paratissimi. Nec enim ij, quos necessitas seruire cogit, sed quos obtemperare sua quemq; volûtas adigit, sunt in agendo patiedoq; à suspicione omniq; assentatione vacui, nunquamue imperia detrectant, nisi violenter cõtumeliosèq; sint habiti.

Sic initio Regni suscepti suam instituit Remp: Rex Christianus, ut non casu fortuito sed certo iudicio: non pro generis splendore sed pro virtutis honore: non uti libuit, sed uti licuit, amicos & consiliarios sibi eligeret & in Senatum regni cooptaret præstantiss: homines, ut cum maximus principis thesaurus in amicorum fide consistere dicatur, eum habeat & maximum & locupletissimum. Quia ibi erit salus, ubi multa consilia sunt.

Apud ceteras gentes barbaras sic usu comparatum accepimus, ut quemadmodum Geometra petitiones, velut certa & indubitata principia, sibi dari postulat, ut ijs concessis ratio sua assertionis constet, sic Barbarorum Reges regnum se aliter securum & tranquillum obtinere posse diffidunt, nisi fratres suos velut Regni amulos vitæq; ut putant, insidiatores è medio tollant. — Fratresq; necare Ludus. O impia, et infanda sententia! ô Deo ipsiq; natura contraria institutio!

Quid vero amabilius fratre? quid incundius? natura quid coniunctius dedit? ex eodem sanguine ortus, ab eiusdem Patris anima tractus frater quasi alter tute ipse est. Amicum quæris alium benivolentiorum chariorumq; quam natura quem dedit, quem nexus sanguinis commendavit, quem conuictus ratio exploravit? falleris. Dic quaeso quando tecum cogitas, quomodo sub eiusdem matris corde uterq; vos sati & alti iacueritis, quæ res tanti momenti, quid adeo magnum & eximium est, quod hoc vinculum disrumpere valeat? nisi hominis accederet improbitas. O dementes homines, qui secum non perpendunt, frustra se sua opera quærere amicos alios, consanguineum fratrem qui negligunt! O miseris, qui leui de causa & prope nulla vinculum nature arctissimum & sacrum conuellunt! non perpendentes, quod odia proximorum non habeant regressum.

Nam

Nam quacunq; nexus acceperè natura, & quæ san-
guine et visceribus constricta sunt, non laxantur di-
ducta, sed pereunt.

Cave ergo, cave diligentissimè, ne dissidia orientur
inter te & fratrem. nam cum fratres ex naturali
vinculo exciderint, haud faciliè conueniunt: & si con-
uenerint, putrem tamen & suspectam cicatricem
ipsa dissolutiones attrahunt.

Itaq; meritò nostrum Regem Christianum lau-
damus, suspicimus et admiramur, quod ea suauita-
te fratrem suum Dn. Vldaricum ceterosq; Germanos
amat, ut se alterum impensius amare nò posset, sic co-
lit, ut Principem Rex cum sibi parem habeat: sic pro-
mouet, habet & fouet, ut præter solium regni omnia
fratri permittantur. Atq; domino Vldarico Principi
Illustriß: Heredi Noruegia, Duci Holsatiæ, & c. ea
inest modestia, ea erga Regem fratrem reuerentia, ut
nihil sibi licere putet, quàm quod iure Regni & pactio-
nis licere posset: nihil sibi usurpet aut assumat, quàm,
ut est à gratijs & Musis edoctus: quod lex sancit,
honestas permittit, pietas suggerit. Mili à Deo &
cælo Venus quadam & gratia comitari ac subsequi
talem virum Principem videtur, qui, quam animo
vim generosam continet, rebus præclare stigeis ali-
quando demonstraturus est elegantissimè.

Hoc exemplum concordie fraternelle inter rarissi-

ma quæ in historijs legimus exempla meritò referimus.

Scipio minor cum in domum locupletiozem Africanam à Paulo AEmilio adoptatus esset, hereditatem patris fratri concessit solidam. longè augustius & præstantius fraterni amoris pignus esse cæteris rebus omnibus existimans rectè.

Dario mortuo cum quidam Arimenum natu maximum regnare vellèt, alij Xerxem, quod ex Atossa matre Cyri filia natus esset. Arimenes igitur descendit ex Medis nõ hostiliter, sed quasi ad iudicium quietè. Xerxes aut præsens Regis obibat munia: veniente autem fratre, posito diademate demissaq; tiara, quam rectam ferre solèt Reges, obviam illi processit ac amplexus est: et mittens illi dona iussit eos qui ferebant dicere. His te nunc honorat frater, si verò Rex iudicio calculoq; Persarum fuerit declaratus, dat tibi ut secundus post eum sis. Et Arimenes, ego vero, inquit, dona suscipio. Persarum autem regnum mihi arbitror convenire, honorem post me fratribus conservabo. Cum autem Artabanus, quem Persæ huius rei iudicem elegerant, Xerxi regnum competere pronuntiasset, Arimenes statim exiliuit fratremq; adoravit dextraq; apprehensum in regium collocavit thronum. Ex hoc in maximo fuit apud eum honore seq; illi exhibuit benevolum, ut & fortiter pugnans in navali circa Salaminem

minem certamine pro illius gloria ceciderit.

O suauitas quanta! ô quanta tranquillitas in animis, in imperijs, in studijs, fratres si sunt concordēs! Et qui, ut Molionidæ illi corporibus concreti erant, sic illi institutis Et animis sint coniunctissimi. Qui equitate quàm sanguine: causa quàm armis parta et relicta à maioribus exciscere Et retinere malunt: Vestra ergo vis Et gloria, fratres laudatissimi, in integro est, addita modestiæ fama; quæ neq; summis mortalium spernenda est, Et à Deo æstimatur.

Facile accidere potest, ut iurgia inter necessarias etiam personas ex leui plerumq; causa existant. Tenendum igitur est Pythagoræ præceptum, qui suos monēbat discipulos, ut si quando ira commoti ad mutua conuitia processissent, ante solis occasum dextris inimicem datis osculatiq; se mutuò rem componerent. Sed quid Pythagoræ hoc dico præceptum, ut refert Plut: de amore fraterno, ipsius D. Pauli est ad Ephesios 4. versic: 26. Sol non occidat super iracundiam vestram. Sanctum ergo Et omnino sequendum hoc præceptum est quod à S. S. per vocem D. Pauli propositum agnoscimus.

Rex Indorum cuidam ex famulis suis schedulam dabat cum hoc mandato, ut sibi eam scedulam ostenderet quotiescunq; irasceretur. In ea perscriptum erat. Remissum te præbe, non enim Deus es, sed ho-

Imo, cuius pars partem absumet & corpus à vermi-
bus & lumbricis corrosum in pulverem redibit.

Quid? facta nondum egregia hic laudatiss: Rex
præstitit? qui eximia cum laude multos Reges, Prin-
cipes ac dominos terrarum exsuperasse videtur. Fecit,
quæ etatem, quæ fortunam, quæ dignitatem decent
regiam, nihil deinceps quoq; indignum factururus. Sic
planè fore nobis persuasum habemus.

Hæ sibi erunt artes, quibus haud præstantior alter,
Intemerata fides, justitia & pietas.

Nam virtus nisi sibi homogenea sit similisq; sui
perpetuò maneat, suam propriam laudem non retinet.
Quandoquidem verus honor, non in titulorum am-
plitudine, sed in rerum gestarum magnitudine: non
in verborum inani cumulo, sed in hominum vero iu-
dicio consistere solet.

Dicerem plura, sed temporis ratio prohibet prohi-
betq; meus me pudor, ne scilicet dñ de virtutis hono-
re accuratè dissero, indoli ac virtuti serenissimi Regis
diffidere videar: quod planè de me suspicari quen-
quam nolim.

Reliquum nunc est, cum ex felici Regni Daniæ
gubernatione vicinitatis bonum, hoc est, pacem &
tranquillitatem iusq; commercij liberi speremus, ut
coniunctis votis & ardenti gemitu precemur, ut opti-
mus max: ille Deus, qui hunc Regem populo regnoq;

Daniæ,

Dania & Noruegia dedit, eum regat ac doceat benignè: ut Emanuel noster Iesus Christus nomen eius nominè tractum Rex sereniſſ: refert, cooperante ſpiritu ſancto, mentem optimi Regis illustret & gubernet, ut in via veritatis & iuſticia toto vita regniq; ſui tempore ambulare poſſit.

Hæc noſtra vota, hæc preces publicas Chriſtiana dilectioni conſentaneas gratas fore Regi Dania, gratas item Illuſtriſſimo noſtro Principi, ac Domino Dn. Vldarico &c, non ambigimus, cui opt: Principi ſenior maior haud alia potuit accidere, ut opinor, voluptas, quàm quod nepotem ex filia Regem & in Regni ſolio collocatum videt, eiusq; veras laudes in ſua Academia decantatas fuiſſe audit.

Spem ſenectutis nutriculam dixit Pindarus, at hæc ſyncera voluptas optimo noſtro Principi ac domino vitam prorogabit ad multos annos feliciffimam.

Atq; ut vita dator & propitiator Ieſus Chriſtus, quem ille vnicè precatur, obmixè colit, amat ſincerè, diutiſſimè noſtrum ſenem Principem Illuſtriſſ: & Opt: ſaluum et incolumem conſeruet, nobisq; hoc bono publico, quod ille Princeps viuit, quod ſuos homines in pace, iuſticia & veritate regit, quod miſeros protegit, quod Muſarum gratiarumq; chorus & decus in ſua ditione viget, quod puritas doctrinae Chriſtiana flo-

na floret, remota omni superstitione idololatria longis-
simo adhuc tempore & deinceps semper uti frui sinat,
tàm sedulò nos omnes precari decet, quàm
id necessariò fieri publica utilitas postu-
lat & persuadet.

D I X I.

AD
SERENISSIMUM ET POTEN-
tissimum Daniæ & Noruegiæ Regem,
CHRISTIANVM QVARTVM,

Pridie Coronationis ipsius à nobilissimo viro
CHRISTOPHORO STVRCIO,
I. U. D. & Historiarum in Acad: Rhodopoli-
tana Professore eximio;
Panegyrico decoratum.

ristiade patrij solium inuiolabile Regni
Cōscendēte, IOVAE dono; NORVEGIA pigro
Candida sæpè gelu, SELANDIA, Scania, voces
Ut tollunt, & læticia super æthera iactant!
Ipsaq; percussis spumantia litora Ponti
Fluctibus applaudunt, & plausibus aëra complent!
Nos quoq; qui Cimbris colimus vicina Roseta,
Addecet in Regis cunctas assurgere laudes.

Quis non CHRISTIADAS, FRIDERICOS, lumina Mundi,
Virtutemq; virosq; & fortia pectora nouit?

Ergo CHRISTIADAS, FRIDERICOS,
lumina Mundi,

Virtutemq; virosq; & fortia corda diserto
STVRCIVS ore canit, Natumq; per omnia ducit
Maiorum monumenta catus, monumentaq; Patris.

Tu mihi, seu precibus coeli jam templa fatigas,
Siue humeros nudus, sacro perfusus oliuo,
Regali caput incingis diademate; siue
Aëre libratum telo, celer, excipis orbem,
Terribiliq; tubæ sonitu perstringeris aures,
CHRISTIADÉ, Regum perfulgida stella, coruscis
Arctōum irradians, Heros, virtutibus orbem;

Huc roseos ad præclari vicina Roseti
Pulpita torque oculos placidus, tibi lilia plenis
Ecce ferunt Nymphæ calathis, tibi STVRCIVS, illud
Delicium Themidos, & Nobilitatis ocellus
Ille, tibi laudum immortales erigit aras.
Ille tibi casiam, ille & purpureum Narcissum,
Et myrtum jungit: jungenti applaudere Varnum
Aspicias, plautumq; tuos edicere cygnos
Mandantem. tu, CHRISTIADE, modò tempora circũ
Victrices inter galeas sine serpere Myrtum.
Sic tibi d: pateris vinum fundemus, & ista
Semper erit Varnæ rediens Lux candida Musis.

Ioannis Simonij

πρὸς Φώνημα.

ALIVD.

CHRISDIADAE regis laudes atq; omina regni
Dum facis Aonias tu resonare domos.
Inq; virum cœtus, mediâ juvenumq; coronâ
Facundâ Varni litora voce replet.
Audijt hoc Rex ipse: atq; hæc encomia reddit.
Præcone hoc melior quis mihi præco foret?

M. Martinus Braschius.

Logices Professor.

ALIVD.

Magnanimi in regis dum tu laudem ora resolvis
Sturciade, ingenio maxime, & eloquio,
Obiupui, & mecum docta illa corona virorum,
Et juvenum, Rosea quotquot in urbe vigent.
Quàm benè conveniunt rex dignus laude perrenni,
Laudatorq; pari maximus eloquio?

M. Eilhardus Lubinus,

Poeseos Professor.

HONO-

HONORI REGIS
accedit quicquid habet & est

*Christophorus Sturtius, I. U. D. vir nobi-
lis Livonius Professor Historiarum.*

Anagramma.

*Plus virosus orator, portus virtutis sidus
Iuris, cor boni, flumen oris.*

Quælibet eloquij Cicerones protulit ætas,
S. dera justiciæ totum falsere per orbem,
Sunt, calor ingenuæ quos probitatis agit.
Relligionis amor mendacia frangit iniqua,
Hæc, quæ quin þ refert numina, terra viget.
Felix Roitochium: nam pectore STVRTIVS uno
Tot Genij dotes, tot pietatis habet.
Dotibus eloquij Ciceronem spirat honestis;
PLVSq; VIRO ORATOR SIS vir & ore pius.
Eloquio Regis, quo Dania lata triumphat,
Virtutes, regni fata fatata vehis,
Eloquij vivo fuliens oratio cultu,
Lætitiæ traxit docta Lycea sono.
Edocuit, memorans proavos avosq; parentes
Intrepidus, trepidum non generare genus,
Dignus Rege labor: Regis res digna fuore:
Exaltata Ducum gloria laude viget.
Crescat, honoret, amet, firmâ Rex motus aurorum,
Imperio, superos, tradita scepra sibi,
Tu meritas Regum victuro nomine laudes
Sarge, nec inceptum desere laudis iter.
Ipsamet es virtus: virtutis amore teneris;
VIRTVTIS valido robore PORTVS eris.

Ipsa Themis : vitio poenas das præmia justis.
Irradias IVRIs nobile Sidus humum.
Corde bonus : rerum gaudes bonitate bonarum;
Cor maneat, annos Numine dante, BONI.
Verba probanda probas, mendacia cæca repellis.
Orbis lumen eris, FLVMEN ET ORIS habes.
Vt numerus numerum superat quinariis vnum:
Sic alios solidâ STVRCIVS arte viros.

Iohannis Melinus, Niggeniefekensis
Vestph:

HONORIS REGII,
Concinna oratione celebrati,

Musarum

Congratulatio.

Commemoranda diu, celebriq; peracta triumpho,
Cum Lux ingrueret, regalem ritè coronam
Supremo Daniæ Capiti quæ imponeret: ecce
Phœbus cum Musis venerandus in urbe Rosarum
Aonij cætus & conglomerantur alumni:
Musarumq; sacer Præses sic ore profatur.
Gaudia testari plaususq; movere canoros,
Gratariq; Danis, fausto quod sidere natum
Nacti sint Regem, & varijs virtutibus auctum;
Proq; coronando nos vota effundere Rege;
Fas est: idq; Danis Regi debemus & ipsi.
Prosperitas vicina movet, confinia suadent;
Ipsaq; jure suo Virtus generosa requirit,
Quæ in Rege hoc clarè, ceu lucida gemma, refulget.

Virtu-

Virtutes patrias sequitur quia passibus æquis :
Quid ? superare suis benefactis certat easdem.
Justiciâ Regnum, pietate oblectat Olympum.
In summa, à Christo velut appellatur, eundem
Sic retinere studet vitâ impertioq; benignum.
Hinc sibi conciliat nomen laudesq; perennes,
Et stabilem Regni ventura in tempora sedem.

Idcirco doctæ, mea suavia pignora, Musæ,
Deliciumq; meum, juvenesq; viriq; celebres,
Qui sub vexillo facitis stipendia nostro ;
Ex vobis unus meritæ præconia laudis,
Regis in illius decus ornatumq; , sonabit.

Eccè hîc sîto virum Legum linguæq; peritum,
Cuius in ore lepos, in mente scientia degit.

Eia age, *Sturciade*, Legum clarissime Doctor,
Dux tibi doctrina est, comes est oratio suavis.
Tu, veluti Regem colis, admiraris, & ipsum,
Ob varias dotes, ad sidera laudibus effers ;
Sic nunc illius laudes modulare decusq; :

Quando coronandus jam jam diadema subibit.
Eia age, *Sturciade*, facundum concute pectus,
Præsentemq; chorum recrea sermone polito.
Dixerat hæc Phoebus. mox *Sturcius* ora resoluens
In voces lepidas suggesto effatur ab alto.

Ordine legitimo Doctorum docta corona
Turmatimq; cohors replet studiosa Lyceum.
Aures arrectas oculosq; intendit acutos.
Quisq; in dicentem, permulceturq; loquendi
Vi prompta, ingenij bonitatem & demiratur.

Nativis Regem propè namq; coloribus ipsum
Exprimere est visus, verbis gestuq; decoro :
Non secus ac Regem vivum proferret, apertè
Indole reclusâ reseratâ & mente, videndum.

(Credo equidem pictor non sic depingere vivam
Naturam Regis vel formam educere posset.)
Rege & in exhibitio felicia quæq; spondit.

Tale coronando tibi, R E X, optabilis Heros,
Sertum *Sturciada* facundia docta paravit,
Virtutesq; tuas, quas nulla obnubilet ætas,
Concinno eulogio Roseâ celebravit in urbe.
Maioresq; tuos, Danicæ sacra Lumina gentis,
Laudando graphicè nostra hæc ad secla reduxit.
Magnificosq; viros aliquot celebresq;, Danorum
Se quibus Imperium multum debere fatetur,
Promeritâ (reliqui veniam date) laude citavit.

Ergò inuicte Heros, qui extensa soloq; saloq;
Sceptra tenes, Roseis placido vultu annue Musis.

Altitonans, vitreum qui Rex moderatur Olympum,
A quo prosperitas Regis Regnq; redundat,
Quiq; pios Reges creat afflatuq; coronat;
Ille sacri Regem te chrismate Flaminis ungat:
Ille tuos actus, vitam affectusq; gubernet:
Ille tuos seruet gressus in tramite recto:
Semper ut Imperium felix te Rege triumphet.
Porro tui Imperij longæua in secla salutem
Promoueat, Soliumq; tuum felicibus ornet
Consilijs, firmetq; pio virtutis amore;
Ut sacra verba Dei vigeant, animerur & æquum,
Jugiter ac placidis concors pax aduolet alis.

Conradus Haslagius
Osnaburgensis VVestph:

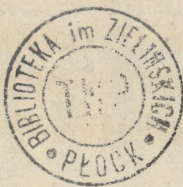

XVI, 78

XVI, 77-79 add

Adlegat
XVI, 77-79

